

Η τελετή κοπής της Βασιλόπιτας στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Στη μεγάλη αίθουσα του [Πατριαρχείου Ιεροσολύμων](#) πραγματοποιήθηκε το απόγευμα του Σαββάτου 13 Ιανουαρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023 με το παλαιό εορτολόγιο) το έθιμο τελετής της κοπής της [Βασιλόπιτας](#), την οποία η παράδοση συνδέει με την φιλανθρωπική δράση του Μεγάλου Βασιλείου.

Προσκεκλημένοι στην τελετή ήταν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στα Ιεροσόλυμα κ. Δημήτριος Αγγελοςόπουλος, η Πρόξενος κ. Μάντικα Άννα και συνεργάτες τους, Αγιοταφίτες Πατέρες και μέλη της Ελληνικής Παροικίας και του Αραβοφώνου ποιμνίου.

«Τὴν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Λόγῳ ἐνανθρωπήσαντι καὶ σαρκωθέντι ἐκ τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀνατολὴν τοῦ νέου χρόνου ἐορτάζοντες, ἱκετεύσωμεν τὸν Μέγαν τῆς Καππαδοκίας Ἱεράρχην ἅγιον Βασίλειον τὸν οὐρανοφάντορα, ἵνα πρεσβεύῃ τῷ σαρκί περιτμηθέντι Κυρίῳ καὶ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ ἰδιαιτέρως τῆς δοκιμαζομένης ζώνης τῆς Γάζης καὶ τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ παύσεως τῶν σχισμάτων καὶ θεραπείας τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Μιᾶς, Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ανέφερε, μεταξύ ἄλλων, στην προσφώνηση του ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος.

Αναλυτικά η προσφώνηση του Πατριάρχης Ιεροσολύμων:

«Εἶπε δέ (ὁ Κύριος) πρὸς (τοὺς μαθητάς Αὐτοῦ) ὅτι οὐχ ὑμῶν ἐστι γινῶναι χρόνους ἢ καιρούς, οὐς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ», (Πρξ. 1,7).

” Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Δημήτριε Ἀγγελοσόπουλε,

Σεβαστοὶ ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ὁ τῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ συστησάμενος τὰ πάντα Θεὸς Λόγος καὶ ἐκ μὴ ὄντων εἰς τό

εἶναι παραγαγών, συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ τοῦ Παλαιφάτου ἡμῶν Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, ἵνα ἀφ' ἑνός μὲν εὐχαριστήσωμεν αὐτῷ τῷ Θεῷ Λόγῳ, ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ νέου ἔτους τῆς χρηστότητος Αὐτοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου τιμήσωμεν τὴν μνήμην τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Βασιλείου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου διὰ τοῦ καθιερωμένου ἐθίμου τῆς κοπῆς τῆς ἐπωνύμου αὐτοῦ Βασιλόπιττας.

Ὁ προσδιορισμός τῆς ἐννοίας τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐναλλαγῆς αὐτοῦ εἰς παρελθόν, παρόν καὶ μέλλον, εἰς ἐξερχόμενον καὶ εἰσερχόμενον, παλαιόν καὶ νέον ἐκ μέρους τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως τῶν ἐθνικῶν εἰδωλολατρῶν καὶ τῶν φιλοσόφων γενικώτερον παραμένει ἀτελής, ἂν ὅχι παντελῶς ἀδύνατος.

Τοῦναντίον ὁ προσδιορισμός τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου καθίσταται δυνατός διὰ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ παρουσίας τοῦ ἐκ τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τοῦ Ρωμαίου Καίσαρος Αὐγούστου καὶ τοῦ ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου, εἰς πόλιν Δαυίδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (πρβλ. Λουκ. 2,1-5).

Ὁ ἔγκριτος πατήρ τῆς Ἐκκλησίας ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, σχολιάζων τοὺς Κυριακοὺς λόγους πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ: «οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους καὶ καιροὺς οὐς ὁ Πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ» (Πρξ. 1,7), λέγει, «οὐ περιεργάζεσθαι χρῆναι τὰ λίαν ἀπόρρητα καὶ ἐν Θεῷ κεκρυμμένα, διὰ τούτων ἐδίδασκε ὁ Κύριος».

Ὅντως ἡ θεώρησις τοῦ χρόνου ὡς παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος ἀποτελεῖ λόγον ἀνερμήνευτον καὶ ἀκατάληπτον, ἀπόρρητον καὶ ἐν Θεῷ κεκρυμμένον. Καὶ τοῦτο, διότι κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, «ὁ Θεός ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι παράγει καὶ δημιουργεῖ τὰ σύμπαντα, ἀόρατά τε καὶ ὀρατά, καὶ τὸν ἐξ ὀρατοῦ καὶ ἀοράτου συγκείμενον ἄνθρωπον». Κατὰ δέ τὸν θεῖον Παῦλον, «ὁ Θεός ... ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν» (Ἐβρ. 1,1-2).

Σχολιάζων τὸν λόγον τοῦτον τοῦ Παύλου ὁ Θεοδώρητος Κύρου λέγει: «ὁ γὰρ αἰὼν οὐκ οὐσία τίς ἐστὶ, ἀλλ' ἀνυπόστατον χρῆμα συμπαρομαρτοῦν τοῖς γεννητῇ ἔχουσι φύσιν ... Αἰὼν ἐστὶ τό τῇ κτιστῇ φύσει παρεζευγμένον διάστημα. Τῶν αἰώνων δέ ποιητὴν εἶρηκε τὸν Υἱόν, αἰδίδιον αὐτόν εἶναι διδάσκων καὶ παιδεύων ἡμᾶς, ὡς αἰεὶ ἦν παντός οὐτινοσοῦν ὑπερκείμενος χρονικοῦ διαστήματος. Οὕτω περὶ τοῦ Θεοῦ Πατρός ἡ Παλαιὰ Γραφή λέγει· ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων, ἀντὶ τοῦ αἰεὶ ὢν». [Καὶ ἀπλούστερον «ὁ αἰὼν δέν εἶναι κάποια οὐσία ἀλλὰ πρᾶγμα ἀνυπόστατον, τό ὁποῖον συνοδεύει τὰ ὄντα τὰ ἔχοντα κτιστὴν φύσιν ... Αἰὼν εἶναι

τό διάστημα, τό ὁποῖον εἶναι συνδεδεμένον μέ τήν κτιστήν φύσιν. Ἡ Γραφή εἶπε τόν Υἱόν (τοῦ Θεοῦ) ποιητήν τῶν αἰώνων. Αὐτός εἶναι αἰδῖος διδάσκων ἡμᾶς ὅτι ἦταν πάντοτε ὑπερκείμενος παντός χρονικοῦ διαστήματος».]

Κατά δέ τόν Μέγαν Βασίλειον, ὁ χρόνος εἶναι σύμφυτος μέ τήν δημιουργίαν τοῦ κόσμου. «Ὅτε δέ ἔδει λοιπόν καί τόν κόσμον τοῦτον ἐπεισαχθῆναι τοῖς οὓσι ... συμφυῆς ἄρα τῷ κόσμῳ καί τοῖς ἐν αὐτῷ ... ἡ τοῦ χρόνου διέξοδος ὑπέστη, ἐπειγομένη αἰεὶ καί παραρρέουσα καί μηδαμοῦ παυομένη τοῦ δρόμου ἢ οὐχί τοιοῦτος ὁ χρόνος, οὗ τό μέν παρελθόν ἠφανίσθη, τό δέ μέλλον οὕπω παρέστη, τό δέ παρόν πρίν γνωσθῆναι διαδιδράσκει τήν αἴσθησιν;» [Καί ἀπλούστερον· καί ὅταν πλέον ἦλθεν ἡ ὥρα νά εἰσαχθῇ εἰς τά ὄντα καί ὁ κόσμος αὐτός ... τότε ἐκτίσθη ὡς βάσις ἡ ροή τοῦ χρόνου σύμφυτος μέ τόν κόσμον ... μία ροή πού συνεχῶς ἐπείγεται καί τρέχει παραπλεύρως πρός αὐτά, καί πουθενά δέν τερματίζει τόν δρόμο της. Ἦ μήπως ὁ χρόνος δέν εἶναι κάτι, τοῦ ὁποίου τό μέν παρελθόν ἐξηφανίσθη, τό δέ μέλλον ἀκόμη δέν ἐνεφανίσθη, τό δέ παρόν πρίν καλά-καλά γίνῃ ἀντιληπτόν διαφεύγει ἀμέσως ἀπό τά χέρια τῆς αἰσθήσεως;»]

Ἀκολουθῶν τόν Μέγαν Βασίλειον, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέγει ὅτι ὁ αἰὼν εἶναι αὐτό πού ἐκτεινόταν μαζί μέ τά αἰδῖα (ὄντα) σάν κάποια χρονική κίνησις καί σάν κάποιο διάστημα. «Αἶων οὐκ ἦν μετρητός, ἀλλά τό συμπαραεκτεινόμενον τοῖς αἰδῖοις οἷόν τι χρονικόν κίνημα καί διάστημα· καί κατά τοῦτο εἰς αἶων ἐστί, καθ' ὃ λέγεται ὁ θεός αἰώνιος, ἀλλά καί προαιώνιος... θεοῦ δέ εἰπὼν δῆλον, ὅτι τοῦ πατέρα λέγω καί τόν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱόν, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καί τό Πνεῦμα Αὐτοῦ τό Πανάγιον, τόν ἕνα Θεόν ἡμῶν».

Αὐτός ὁ Θεός τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ... πάντα ὑπέταξεν ὑπό τούς πόδας Αὐτοῦ, καί Αὐτόν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστί τό σῶμα Αὐτοῦ, τό πλήρωμα αὐτοῦ τά πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου (πρβλ Ἐφ. 1,22-23) κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὕσα τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ τοῦ μή ὄντος ἐκ τοῦ κόσμου τούτου (Ἰω. 8,23), ἀλλά ὄντος καί δρῶντος ἐν τῷ ἱστορικῷ χρόνῳ, ἐορτάζει τό γεγονός τῆς ἀλλαγῆς τοῦ χρόνου, οὐχί κοσμικῶς ἀλλά πνευματικῶς, δῆλον ὅτι ἐν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι τοῦ Ἰησοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

Συνεπῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί διὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὁ χρόνος ἐρμηνεύεται ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Παύλου, ὡς ἡ καινὴ κτίσις. «Ὡστε εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα», (Β΄ Κόρ. 5,17-18). Αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἐν Χριστῷ καινότητος γενόμεθα κοινωνοὶ κατὰ τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Χριστὸς κατοικεῖ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν (Πρβλ. Ἐφ. 3,17). «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ», (Ἰωάν. 6,56).

Ἐξ ἄλλου ὁ χρόνος γίνεται καιρὸς ζωῆς αἰωνίου κατὰ τὸ βάπτισμα, ἔνθα λαμβάνομεν τὴν σφραγίδα τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐνδυόμεθα τὸν Χριστόν: «ὅσοι γάρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε», (Γαλ. 3,27) κηρύττει ὁ θεσπέσιος Παῦλος. Τὸν καιρὸν τοῦτον τῆς δωρεᾶς τῆς σφραγίδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐχαρίσατο ἡμῖν ὁ Θεὸς Πατὴρ, ἵνα καθарίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντός μολυσμοῦ καὶ καταστῶμεν ἀγαπητοὶ τῷ Θεῷ, ἀκούοντες εἰς τὸ παράγγελμα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα λέγοντος: «Δεῖ οὖν ἡμᾶς περὶ τῶν ἐνεστώτων ἐπὶ πολὺ ἐρευνῶντας ἐκζητεῖν τὰ δυνάμενα σώζειν, φύγωμεν οὖν τελείως ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων τῆς ἀνομίας, μήποτε καταλάβῃ ἡμᾶς τὰ ἔργα τῆς ἀνομίας· καὶ μισήσωμεν τὴν πλάνην τοῦ νῦν καιροῦ, ἵνα εἰς τὸν μέλλοντα ἀγαπηθῶμεν».

Καθίσταται σαφές ὅτι ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρόνου, δηλονότι τοῦ καιροῦ ἀφορᾷ οὐχί εἰς τὴν διάκρισιν ὥρων, ἡμέρας καὶ νυκτός, ἐβδομάδων καὶ μηνῶν, ἀλλὰ «τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», (Πρξ. 20,21) κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν. Τοῦτο καταμεμήνυκεν καὶ ὁ πάνσοφος Παῦλος λέγων: «ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας», (Β΄ Κορ. 6,2).

Κατὰ τὸν νῦν καιρὸν τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ χρόνου, ὅπου ὑποφώσκει ἡ ἀποστασία καὶ ἡ ἀνομία ἀφ' ἑνός· καὶ ἡ ἀνθρωπότης δοκιμάζεται ἀπὸ πολέμους καὶ διαμάχας καὶ «ἐκ παντός φαύλου πράγματος», (Πρβλ. Ἰακ. 3,16) ἀφ' ἑτέρου, καλούμεθα, ἵνα ἀναλογισθῶμεν τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ «μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι», (Πρβ. Φιλιπ. 2,12).

Τὴν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Λόγῳ ἐνανθρωπήσαντι καὶ σαρκωθέντι ἐκ τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀνατολὴν τοῦ νέου χρόνου ἐορτάζοντες, ἱκετεύσωμεν τὸν Μέγαν τῆς Καππαδοκίας Ἱεράρχην ἅγιον Βασίλειον τὸν οὐρανοφάντορα, ἵνα πρεσβεύῃ τῷ σαρκί περιτμηθέντι Κυρίῳ καὶ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ ἰδιαιτέρως τῆς δοκιμαζομένης ζώνης τῆς Γάζης καὶ τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ παύσεως τῶν

σχισμάτων καί θεραπείας τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Μιᾶς, Ἀγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Μετά τοῦ ὕμνωδοῦ εἶπωμεν: «ὁ ἄρρητῳ σοφία συστησάμενος τά σύμπαντα, Λόγε Χριστέ ὁ Θεός, ὁ καιροῦς καί χρόνους ἡμῖν προθέμενος, τά ἔργα τῶν χειρῶν Σου εὐλόγησον· τό παρόν νέον ἔτος ὡς ἀγαθός εὐλογήσας φύλαττε ἐν εἰρήνῃ καί ἐνότητι, τήν Ἐκκλησίαν Σου, τήν Γεραράν ἡμῶν Ἀγιοταφικὴν Ἀδελφότητα, τό εὐσεβές χριστεπώνυμον ἡμῶν ποιμνιον, τήν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ καί τό εὐσεβές ἔθνος καί γένος τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων. Ἀμήν».

Εὐλογημένον καί εἰρηνικόν τό Νέον ἔτος 2024.

Ἔτη πολλά!”

Εν συνεχείᾳ ἐψάλη το ἀπολυτίκιον τῆς Περιτομῆς «μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες» καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου ὡς δεξαμένην τόν λόγον σου».

Εν συνεχεία ο Μακαριώτατος έκοψε την Βασιλόπιτα, ευχόμενος αίσιο και ευλογημένο και ειρηνικό το Νέο Έτος 2024 και διένειμε στους παρόντες.

Τέλος, οι μαθητές της Πατριαρχικής Σχολής Σιών έψαλλαν τα κάλαντα «εμείς η νέα γενεά του Παναγίου Τάφου» στο Πατριαρχείο και στις οικίες των Αγιοταφитών

Πατέρων και των μελών της Ελληνικής Παροικίας.

Περισσότερες φωτογραφίες:

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate

photo: Sami Wakileh Jerusalem New Gate